

MTIHANI WA MWIGO WA CEKENAS – 2016**KISWAHILI****INSHA****102/1****MWONGOZO WA KUSAHIHISHA**

1. Insha ichukue muundo wa barua rasmi. (Barua kwa mhariri)
Anwani ya pili iwe kwa mhariri ...
2. Mwanafunzi azingatie hoja zifuatazo.
 - (i) Aonyeshe jinsi mazingira yanaharibiwa kama vile:
 - Ukataji wa miti.
 - Viwanda vinavyotoa gesi chafu hewani.
 - Mbinu za kilimo zinazochafua mito. Mfano dawa za kunyunyizia mimea.
 - Urudikaji wa taka katika sehemu ambazo hazistahili.
 - Uchomaji wa makaa.
 - Ufugaji mfano ufugaji wa mifugo katika maeneo ambayo hayastahili kama vile misitu.
 - Kuelekeza uchafu mitoni. Mfano viwanda, kufua nguo.

(Hoja zozote tatu)
 - (ii) Aonyeshe jinsi ya kukabiliana na uchafuzi wa mazingira.
 - Kukashifu ukataji wa miti.
 - Viwanda kuhakikisha kwamba gasi inasafishwa kabla ya kuachilia hewani / angani.
 - Kuelimisha wakulima kuhusu mbinu zinazofaa za ukulima.
 - Serikali kuwachukulia hatua kali wanaochafua mazingira.
 - Kuelimisha wananchi kuhusu umuhimu wa kuyatunza mazingira.

(Hoja zozote tano)

Mwalimu akadirie hoja zingine.
2. Madhara ya mitandao ya kjamii.
 - Uzembe miongoni mwa wanafuzi.
 - Udanganyifu katika mitihani.
 - Kutumia muda / wakati vibaya (kupoteza wakati) wa masomo.
 - Kupotosha maadili (ukosefu wa nidhamu shuleni)
 - Kujihusisha na marafiki wabaya (wanaopotosha)
 - Wizi wa pesa ili wanafunzi waweze kununua simu na malipo ya mtandao.
 - Kushawishiwa kujiunga na vikundi haramu kama vile kigaidi hivyo basi kukatiza masomo.

(Hoja zozote tano)

Mtahini akadirie hoja zingine.
3.
 - Mlezi akiogopa kumrudi mwanawe ndiye atakayejuta kwa kudorora kwa tabia kwa mwanawe.
 - Kisa kihusu majuto aghalabu kwa mlezi aliyetelekeza ulezi wa mwanaye.
 - Kisa kidhihirishe jinsi ambavyo mzazi alikosea kumwelekeza mwanawe alipokuwa akifanya maovu na jinsi mzazi alivyoathirika baadaye.
4.
 - Mtahiniwa atunge kisa na kuazia na maneno aliyopewa. Asipofanya hivyo amejitungia swali hivyo atuzwe 02.
 - Atumie usimulizi rejeshi kufafanua matukio kabla ya mlipuko.
 - Aonyeshe mlipuko ulikuwa umesababishwa na nini na aeleze jinsi alijinusuru.